

```
<?xml version="1.0" ?>
<?xml-stylesheet type="text/css" href="home.css"?>
<Doc id="kon-w-media- KO00003" lang="Konkani">
<Header type="text">
<encodingDesc>
<projectDesc> CIIL-Konkani Corpora, Monolingual Written Text </projectDesc>
<samplingDesc> Simple written text only has been transcribed. Diagrams, pictures, tables and verses have been
omitted. Samples taken from page 2-3, 26-27, 50-51, 76-77, 100-101, 124-125, 150-151, 176-177, 200-201, 224-225
</samplingDesc>
</encodingDesc>
<sourceDesc>
<biblStruct>
<source>
<category> Aesthetics </category>
<subcategory> Literature-Novels </subcategory>
<text> Book </text>
<title> vAdaLa AnI vArEM </title>
<vol> </vol>
<issue> </issue>
</source>
<textDes>
<type> </type>
<headline> </headline>
<author> A.parairA, Es.jE </author>
<translator> </translator>
<words> 3052 </words>
</textDes>
<imprint>
<pubPlace> India-Goa </pubPlace>
<publisher> bimba prakAshana </publisher>
<pubDate> 2004 </pubDate>
</imprint>
<idno type="CIIL code"> 86090 </idno>
<index> KO00003 </index>
</biblStruct>
</sourceDesc>
<profileDesc>
<creation>
<date> 10-Aug-2007 </date>
<inputter> Shital </inputter>
<proof> Rashmi Shet, Unnati Mandrekar </proof>
</creation>
<langUsage> Konkani </langUsage>
<wsdUsage>
```

<writingSystem id="ISO/IEC 10646">Universal Multiple-Octet Coded Character Set (UCS). </writingSystem>

</wsdUsage>

<textClass>

<channel mode="w"> print </channel>

<domain type="public"> </domain>

</textClass>

</profileDesc>

</Header>

<text> <body>

<p>श्रीमती शांती दा कोस्ता आपल्या भुरग्यांक सकाळचीं पांच वाजतां उठयताली आनी उपरांत आर्गा आठयताली. एक एकल्याक आप - आपलें काम करूंक ओडटाली आनी बळवंताक आनी ताच्या दुसऱ्या भावंडांक, आंतोन, सुरेश, रोजा आनी मेलविनाक घेवन गांवच्या कपेलांत वेताली. तिणें दिसपटीं मीस आयकुचें, ना जाल्यार, आपणाक कितें तरी उणें जाता म्हूण ती आपल्या भुरग्यांक सांगताली. श्रीमती दा कोस्ता आपले भुरग्यांक इगर्जेंत देवाचें उतर आयकूंक वळकिताली. घरा येतकच, तांचेकडे इगर्जेंत कितें सांगलां आनी कसलो सेरमांव जाला हाचो हिशोब घेताली. बळवंत देवाचें उतर गांठीक मारतालो. एक-एकदां, सेरमांव पयलो तो निमाणे पर्यान बोटांचेर खेळयतालो आनी सरळ आवय आनी घरच्यांफुडें उतरान उतर उच्चारतालो. एकदां एक पाद्री सिरावळेच्या कपेलांत सेरमांव सांगूंक आयलो. बळवंतान आपले कुशीक आसलेले मांयक सांगलें, “मांय गे, हो तो पाद्री देवापुरींत सेरमांव सांगतालो तो आमच्या कपेलांत सांगता आनी ताणें तोच सेरमांव आनी तीच काणी सांगल्या.” बळवंताची याद पदवी खूप तरणी आनी पाचवी आसली. तो कितेंय रोखडोच पाठ करी.</p>

<p>सिरावळेचो गांव साश्टीत उरता. त्या गांवचे वडील आनी आजे-पणजे सांतेरी देवीक पुजताले आनी गांवपणाच्या माजार तांचें मंदीर उरतालें. आनी मंदिरा मुखार भक्तिपणान लोक उदक न्हाताले. साळ न्हंयचे पलतडीसून सिरावळे जेजुइत रिगले. ताणीं सिरावळेकारांक बाटयले आनी क्रिस्तायलीं आनी गांवकारांनी नवें कपेल बांदलें आनी तें ताणी काकुटीचे मायेक वोपलें. बळवंत हे मायेक सदांच उलो मारूंक आपले आवयकडल्यान शिकलो आनी जिवीतांत आपलें निर्मळपण आनी आंकवारपण अख्खे दवरूंक तिकाच उलो मारतालो. सिरावळेच्या गांवांत निसर्ग आनी सैम गिरेस्तकायेन व्हांवतालें. थंय रसाळ आनी रुचीक नाल्ल पिकता, थंय जांबूळ आनी काज रुजता, थंय लोक मुठभर वोंपता आनी कडोभर लुंवता. त्या गांवचे धडेंतल्यान साळ नद सवकास धांवता, तातुंतल्यान मीठ पिकता, जिनसावर नुस्तीं भोंवतात, मंगळुरचे नळे पावतात, मदेर आनी फातर पातमारींनी येता. सिरावळेचें तळें चड फांकी, तळ्याच्यो बांद करूंक जेजुइतांनी हिकमत आनी माण्णी शिकयली आनी तेथून पासून सिरावळीकार वर्साक दोन पिको काडूंक शकले. बळवंताच्या घरांत जेवण-खाण आनी न्हेसण केन्नाच उणें नासलें आनी भूक आनी दुबळेपण ताणें पळेलें ना. घरांत मदेस्ताय आनी थंडाय वसताली आनी कसलेंय वादळ उप्रासलें जाल्यार, बळवंताची आवय सोंपयताली, शांतीची भावना पसरायताली. मारियेची नदर दोळ्यांमुखार दवरताली.</p>

<p>आल्देया-मारचो विगार जेरोनिमो क्वाद्रोस पिरायेन जाण्टो जाल्लो. ताच्या तोंडार मिरयो पडलेल्यो. ताणें जिवितांत खूप अनुभव जोडलेलो. अपुणूच जाणा दुसऱ्याक कांय समजना तशें चिंतिनासलो. दुसऱ्यांकडलेंय शिकूंक आनी जाणां जावंक तो फाटीं सरनासलो. मध्यानरात मेरेन वाचतलो. ताच्यो मेजार जेनिकांत, कापेलो, फ्रिड्रिझ, पियेर चार्ल्स, मर्सच, दे लुबाक हांचीं पुस्तकां झळकतालीं. ताच्यान चडशें भोंवंक जाय नासलें आनी आपल्या कुरांक तो लांब हात आनी सत्त्या दितालो. ताची फिर्गाज अरबी दर्या आनी समुद्राकडसून, सायलांच्या गांवांक तेंकताली, उजव्यान कांडला गांव आनी दाव्यान ओग्रांगांव ताका सांगात करताले. अरबी

दर्याचें उदक न्हांवक आनी शितळ वारो खावंक उदेन्तेक आनी अस्तंमतेकसून जिनसावार मनीस पावताले. मोटारीन आनी बसीन लोक पोयण करताले. दर्याचे धडेर रांपणकार वस्ती करताले. थोडे गिरेस्त जाल्ले. थोडे आजुनूय खोंपट्यांनी रावताले. माग आनी रांपण घालून आपलें उदर पोसण जोडटाले आनी खुशालकायेन जियेताले. ह्या गांवांत भाटकार आनी मुंडकार भरसताले. वाड्यां-वाड्यांनी गिरेस्त आनी दुबळे तेंकून जियेताले. भाटकार आनी मुंडकार थोडे मोगान जियेताले जाल्यार थोड्यांक पडनासलें. ख्यास्ती भाटकार, बोकडो भाटकार, खाडा भाटकार, चोरये भाटकार असल्या नांवांनी ते तांकां उलो करताले, बऱ्यांक बाबुश, मोगा भाटकार नांवांन उलो करताले.</p></div>

<p>बळवंत सकाळीं उठलो आनी मिसाक गेलो. नव्या कुराक पळोवंक लोक एकवटलो. इगर्जे लागीं थांबलो. तरनाटीं, 'कितलो सोबीत आमचो क्रूर' म्हणटालीं. जाण्टेले 'कितलो घट आनी ताण आमचो क्रूर' उचारताले. 'कितलो तरुण आनी गुलगुलीत आमचो क्रूर' रांपणकार भाव उल्हासताले. शेजारची शेमाय शिवंतुली फुडें आयली आनी बळवंताचे केंस पोशेले आनी ताच्या हातान कागताक गुटलायल्ली हुनुहुनीत भाकरी घाली. बळवंताक आपल्या आंगांत बरेंशें दिसलें आनी पाद्री सगळ्यांचोच पूत अशें कितें येवजलें. ताणें पाद्र विगाराकडेन मेजार भासा-भास केली आनी ताका आपूण खोंपट्यांनी आनी पलाशिंनी रावतल्या लोकाक भेट दिवंक वेतां म्हूण सांगलें. पाद्र विगारान मना केलो ना, तरीय उमेद दिवंक ना. बळवंतान पाद्र विगारक सांगलें: 'हांव म्हज्या शेळ्यांक वळखतां आनी म्हज्यो शेळ्यो म्हाका वळखतात.' पाद्र विगार हांसलो आनी ताणें ताका परवानगी दिली आनी ताका सांगलें: "सगळे दोळे, सगळे कान, जीब ना. सगळे आयक, सगळे पळे, पूण उलय नाका, हाचें ताका, ताचें हाका सांगू नाका."</p></div>

<p>पणजे, आपले पलाशींत एक अधिकारी आनी धर्मिक मनीस चिंतनेंत पडलेलो. ताच्या हातांत आसलें जाल्यार, तो गोंय सदांच पोर्तुगालाच्या हातांत दवरतलो आसलो. पोर्तुगाल इटर्नी, पोर्तुगाल सासणीक, अशेंच कितेंय पुर्तुगेज तशेंच तांचे मुणयारी आनी बिस्प सत मानताले. गोंयचो पात्रिआर्क आदी तशेंच चिंततालो आनी देखुनूच ताणें एक दीस बळवंताक आपयल्लो आनी भारतपण कित्याक घेवंन आसा काय म्हण ताका शिटकायल्लो. आतां ताच्या मनांत दुसरीच चिंतनां आनी भावना खेळताली. पुर्तुगाल सासणाक उरचो आनी सदांकाळ पात्रिआर्क पुर्तुगेज रावंचोना, पुर्तुगेजांनी खाटली-पोटली घेवंन वयचे आदीं, ताणी इगर्जेचीं सुत्रां काळे-कातीच्या मनशांच्या हातांत घालूंक जाय आनी जीं उतरां लेयांव तेराव्यान कांदीची सेमीनार उगडताना म्हणलीं, तीं सत जावपाचो वेळ पावलो. "Filii tui, India, administritibi salutis" - 'इंडिया तुजेच पूत, तुजे तारक जावंचे' दों जुजेच्या काळजांत कातोल्क इगर्जेचो मोग वसतालो. देखूनच ताणें एक येवजण काडली. गोंयचीं धार्मिक कातोल्क सुत्रां गोंयकारांच्या हातांत दिवंक जाय. ही आपली येवजण तो केन्नाय सरकारी अधिकाऱ्यांक पोर्तुगालाक कळयतालो. तितल्याक लागून ते ताका बऱ्या दोळ्यांनी पळयनासले आनी ताच्यो सांगण्यो आनी म्हणण्यो कुशीक उडयताले. तरी ताणें काळजीदारपण घेतलें आनी कोण, म्हजे फाटल्यान कोण, तो येवजणेंत आनी चिंतनेंत पडलो.</p></div>

<p>कीं-कीं जाताना, कोळखे रात्री, एकसुरो बसून आसताना, पात्रिआर्काची दिश्ट 'आल्देया-मार' आनी कारामुली पावली आनी घुंवली. थंय ताका घट्ट आनी थीर पाद्री बळवंत झळकलो. ताणें आदलें आनी आताचें आपल्या जिवितांत कशें सांबाळ्ळां, वादळ आनी मोड ताच्या जिवितांत इतलें घुसलां आसतानाच तो खरेलोच 'क्रिस्ताचो पाद्री' कसो जियेलो आनी प्रजेचो खरेलो सेवक कसो वागला. ताकाच पात्रिआर्काचें चेपें आनी कोंके फावो.</p></div>

<p>बळवंत दा कोस्ता पवित्र पुराणांचो सोद करूंक बिब्लीकम ह्या विभागांत रिगलो. उदेंतीच्यो भासो ताणें सटासट शिकून काडल्यो. हिब्रेव आनी ग्रेग ताच्या बोटांचेर आसल्यो. देखूनच ताका 'पाद्र हेब्रेव' म्हणटाले. युनिव्हरसिदादीचो वडील कार्दियाल आगोस्तीन बी ताची खेरीतूच अपुर्बाय करतालो आनी आपल्या कुवार्तांत</p></div>

आपोवन गजाल मात करतालो आनी ताका शिकपाखातीर बुद्ध आनी नयन दितालो. बळवंताच्या गिन्यानाखातीर ताचें नांव गाजतालें. केन्नाय प्रोफेसर बा 'कॉलेजीओ लुजितानो' हांगासर ताका भेटूंक येताले आनी आपली शिक्षणीक आडमेळीं आनी दुबाव सुटयताले. पवित्र पुराणां भायर ताणे धर्म प्रगटणे इतिहास शिकून काडलो. तें शिकप करूंक ताका एक गोंयकारांचो इश्ट पियेर चार्ल्स भेटलो आनी ताणेंच गोंयकारांक मोगाळ आनी सतेवंत नदरेन पळोवंक येरोपेवांक शिकयल्लें. अरशीं गोंयकार म्हळ्यार माती आनी धूळ म्हण समजताले. गोंयकारांक शिक्षण ना, तें उणाक, अन्नाडी, रागीश्ट, क्रांतीकार असल्या नांवांनी प्रोपागांदाच्या पाद्रीनी उल्लेख केल्लो. बळवंतान वाटीकानांतल्यान आनी ग्रेगोरियानी युनिव्हर्सिदादींच्या पुस्तकांचो उपयोग केलो आनी गोंयच्या पाद्रींचो खोल अभ्यास आनी शिकप केलें. बळवंतान दोग्मा, इगर्जेच्या भावार्थाचें निजाचें आनी विज्ञानीक शिकप केलें. हें इतलें शिकप करतना, ताच्या मनांत खूप दुभाव फिरूंक लागले.

<p>युरोप आनी ग्रेगोरियांनी विश्वविद्यालय दोन फांट्यांनी फुटलेलें : होरीझोन्टालीस आनी व्हर्टिकालीस्त आडवे आनी उबे. आडवे चडशे होलांडी, फ्रांसेज, बेल्जीकाचे धर्म-शास्त्री संवसाराचो आनी मनशाचो मोग फुलयताले. पोट आनी जेवण सोदूंक इगर्जेत दुबळ्या आनी कश्टवतल्यांखातीर झुजूंक आनी मरूंक उस्कयताले. जेजू क्रिस्त पुरी सोडवण दिवंक आयलेलो म्हणटकूच मनाशाच्या पोटाच्या वस्तूनी इगर्जेन गूल जावंक जाय. आडवेकार प्रजेक आनी मनशाक वेंगयताले आनी तातूंत गूल जातले, मागणें आनी ध्यान उणे सुवातेर उरतालीं. बळवंताक सैमानूच आडवेकार मानताले पूण ताच्या मनांत शांती आनी स्वस्तकाय फुलनासली. कितें करचें तो नकळ आसलो.</p>

<p>ताणें प्रि. जॉर्जेन्सेनाक भेट दिली. आपणाचेर काळोख आयलो आनी आपूण ताळणेच्या वेळार आसलो म्हूण ताणें ताका गमयलें. जॉर्जेन्सेनान आपल्याय जिवितांत ताळण्यो येतात आनी त्यो पाद्रीच्या जिविताचो वांटो म्हूण कळयलें. बळवंताक, काळजी करूं नाका, शांत राव, सगळें बऱ्याक पडटलें. देव मनशाक सांडिना, तो मनशाचें केंस मेजता आनी मापता, भेटेक व्हेल्लीं कितलीं करंडांतली सुकणीं उडून वेतात, कितलीं जमनीर पडटात आनी कितलीं देवाक पावतात. हीं पुराणांतलीं उतरां बळवंताक सांगलीं. बळवंतान आठेक दिसांनी काळोखी चिंतनां आपल्या मनांतलीं भायर उडयलीं आनी देवालागीं देणीं ताचे आनी मनशाचे सेवेक वापरूंक आनी उपयोगूंक निश्चेव केलो. बळवंताच्या आंगांत नवें बळ भरलें आनी नव्या उत्साहान आनी नवे उमेदीन वावरूंक ताणें थाराव घेतलो. "कितेंय करा पूण उमेदीन आनी व्हडव्हिकेचे वान्सेन आनी आशेन करा." हीं गोंयबाबाचीं उतरां ताच्या काळजांत सादलीं.</p>

<p>रायपुरचे सेमिनारींत ते एक धाकुटलें सातोळें काडटालो आनी आपल्या जिवितांत केन्नाय आपूण एक पत्रकार जातलों ही आशा ताच्या काळजांत खेळताली. रायपुरा, तो पुर्तुगेजीन बरयतालो. येरोपाक गेल्लो खरें, ताणें रोमी वाटेर कोंकणी खोलायेन शिकून काडली. पुर्तुगालाक आनी मुंबय जावं, स्वीसाक जावं आनी जर्मनाक जावं, गोंयकार मेळत जाल्यार, ताणें कोंकणींतल्यान उलोवंचें, कोंकणींतल्यान सलाम करचो. थोडे दीस जाले, गोंयात पावल्यार, तो आतां कोंकणींत उलयतालो, सपनेतालो आनी गोंयच्या 'वावराड्यांच्या इश्टाक' आनी 'रोटयेक' लेख आनी बरोवपां धाडटालो. "कोंकणी म्हजी भास आनी कोंकण म्हजो देस" हीं गोंयबाबाच्या भुरग्यांच्या इश्टावयली भावनां सारकी काळजांत खोंबलेलीं. बळवंताचे सांगणे आनी म्हणणे प्रमाणे कोंकणी भास सगळ्या कोंकण्यांक बांदतली. ते मागीर केरलाचे जावं, मंगळूराचे जावं, ते गोंयचे जावं आनी ते वेंगुर्लेचे जावं. कोंकणीच तांकां फासांन फांसयतली. ते भाशेक बळगें आसा आनी गोंयचीं स्वतंत्राय तेच भाशेंतल्यान येतली. ताणें केन्नाय प्रजेचो आवाज, भारती, मीर्ग, हाचीं पानां आरतिनीं आनी परतिनीं. त्रिस्तांव ब्रागांज द कुन्हा हेय फांकी आनी उजवाडीत शाणे कोंकणींतल्यान आपले निरोप सांगूंक तजवीज करताले काकासायब कालेलकराचे येवजणे प्रमाण गोंयचीं सुटका आनी स्वतंत्राय गोंयचें भाशेंतल्यानूच येतली.

बळवंताच्या काळजांत आपलो देस खुपूच खेळतालो. पूण ताच्या आदीं ताचे मेंदूंत आनी रूदयांत क्रीस्त आनी इगोज उडणां मारताली. जें आपणें इतलें रोमाक आनी युरोपाक शिकून काडलां तें आपलें भाशेंतल्यान आपूण दिनां जाल्यार सगळें फुकट वतलें अशें ताका दिसलें. धर्म आनी शास्त्र आवय भाशेंतल्यान दिवंक जाय, हें तत्व ताणें घट मनांत धरलें.</p></div>

<p>बळवंत : खरें, हांव इंदयानी हातूंत दुभाव ना, तरी हांव तरसाद आनी बंदूक घेवन झुजूंक वचूंक ना. हांव इंदयानी आनी कातोल्क पाद्री. इंदयानी जावन हांव पुर्तुगेजांचो पुर्तुगालाक मोग करतां आनी कातोल्क म्हणटकूच म्हज्या काळजांत सगल्या संवसाराच्या मनशांचो मोग वसता. तुजें चिंतप आनी म्हजें चिंतप वेगवेगळें तरी आमी काळजान पयस आसूंक फावना. कसलेय आनी कोणूय मनीस जेजू क्रिस्ताचो रूपकार. क्रिस्ताचे नदरेन हांव मनशाक पळेतां : “हांव भुकेल्लों आनी तुवें म्हाका जेवंक दिलें. हांव तानेल्लों आनी तुवें म्हाका पिवंक दिलें. हांव उक्तो आसलेलों आनी तुवें म्हाका न्हेसूंक दिलें.” ते भायर इंदियानी जावं, पुर्तुगेज जावं, अफ्रिकी जावं आमी सगळे मनीस. आनी मनीस जातीच्या नांवान आमी एक. हांव पुर्तुगेजांचो दुस्मान न्हय, इतलेंच sorrowing lies in my land-म्हजो गांव दुखेस्त आसा. तो सुटकेवंत जाल्याशिवाय म्हाका विसव ना. तुमी हांगासर आसासर हांव तुमची सेवा करतलों, हांव राजकारणी वस्तुंनी धोणसोचोनां पूण म्हज्या काळजांत स्वतंत्रतायेचें चिंतूंक आनी इश्टांकडे ही खबर उलोवंक कोणाच्यान म्हाका आडवारूंक जायनां.</p></div>

<p>कपितांव रोंबा : तुमी इंदियानी मनशाळयेन भरलेले आनी जो आवंडो तुमच्या काळजांत स्वतंत्रतायेचो खेळटा तो बरो आनी देव दिणारो. तरी आमच्यान करूं येता कितें? आमकां सालाजारान धाडल्यात आनी आमी आमचें काम आनी झुटी पाळटात. बळवंत, आज थावन तुजेकडे हांव लिसांव आनी अभ्यास शिकतां. हांवे झाडांचो, माकडांचो, सोरपांचो मोग केला पूण तुजे दयाळ करणेक पळोवन मनीस जातीचो मोग मोयपास म्हज्या काळजांत आनी मनांत वागलो आनी वाडलो. आयच्यान हांव इंदयानी जावं, पुर्तुगाली जावं, कोणूय मनीस जावं, तांची सेवा आनी अपुरबाय करतलों.</p></div>

<p>बळवंताचे दयाळ करणेक लागून, ताची किर्त आनी मूर्त हिन्दवां, मोयरां आनी क्रिस्तावांमदें वाडली आनी वेता थंय ताका लोक सलाम करूंक लागलो. ताच्या येण्यान सगळ्या गांवांक बरेपण येतलें, सगळ्यांच्या मनांत खेळूंक लागलें. बळवंत एका हातीन लोकाक सलाम करतालो आनी दुसऱ्या हातीन सायकल चलयतालो. सांजेच्या स वरांचेर देवगिरीच्या फुटबॉल मळाचे ग्रादीचेर जाण्टे आनी तरनाटे बसताले. बळवंताक पळोवन उबे रावताले, सलाम करताले आनी मानान तोंडांतली सिगरेट भायर उडयताले. अजून बळवंताक सगळे आपले परजेक भेटूंक संद आनी सुयोग मेळूंक ना. आयताराक रावतालो. शेकीं आयताराक रावतालो. बळवंतान पवित्र संस्कारा फुडें दिंबी घाली आनी आपणें पयल्या सेर्मावाक कितें सांगचें तें तो येवजूंक लागलो. थोंडीं चिंतनां आनी भावनां पुंजायली आनी फाटल्यान वळून पळोवंक लागलो.</p></div>

<p>शाण्यां पाद्रीकडे हांव उलयतालों आनी तेन्नाच मारिया दोस सेवस् उबें जालें आनी हांवें तकली पोंदा घाली आनी तिका पळोवन जाण्टेल्यान दोळे मोडले आनी म्हणले : हें कोण? पुपिलादे शिन्योर रेयतोर, तें तुजें पालक? हांवें जाप काडलीना, तें आयकून तें पळून गेलें. डब्ल्यू मातियसान म्हाका बागा रिट्रीट हाऊस हांगासर एक हुशार आनी भाग्यवंत पाद्री आसा, ताचें नांव प्रि. आद्रीयान ले तेलियार आनी तो आत्मे आनी बांयो पारखिता, आत्म्याचे फोंड उस्तिता, तशेंच बांयची खोलाय आनी उदकाचे झरे दाखयता. तुवें वचून ताका भेटचें, तो तुजे आत्मिक पिडेक वखद दितलो. वेशी? हांव तुजें इस्कोल आनी फिर्गोज पळेतां. वेतच मागणें कर, देवगिरीची आनीक गजाल करिनाकाय. पयलो देव पळेता, मागीर हांव देवगिरी पळेतां. इतल्यान वचपाचो थारावो हांवें घेतलो आनी पिराचीत आनी मागणें करूंक लागलों. मारिया दोस सेवस मनांतलें वचनासलें!</p></div>

<p>रायपुरचे सेमिनारींत आमकां सांगलेलें. निर्मळपण सांबाळूंक मागणें आनी पिराचीत चड गरजेचें. हांवें जिणवार सुरु केले आनी हांव सायबिणीक उलो मारूंक लागलों. मातशें बरें कशें दिसलें! एक -दोन दीस बरें

दिसतालें, पूण मारिया दोस सेवस हिचेर दोळो पडनाफुडें आदलीं चिंतनां, आदलीच मोगाची ओड म्हज्या मनांत आनी कळजांत उदेताली. तें इतलें म्हाका तेंकतालें आनी म्हजें बसकेक लागीं उबे रावतालें, हांवें ताका केन्नाच बोट लायलेंना. रायपुरायचे सेमिनारींत प्रि. आग्नेल म्हणटालो खंय : हॅन्डस ऑफ. तशें हावें केलें. हांवें म्हजे हात पयस दवरले आनी मारियाक हांवें केन्नाच आफुडलें ना. आदीं म्हाका आनीक मारिया आसलें. तें बाबडें म्हजो मोग करतालें आनी हांवेंय ताचो केलो, पूण हांवें केन्नाच ताका आफुडलें ना, म्हजें सोयरें आसतनाच, ताच्या मुखा कीस लेगीत घेतलोना. ही सगळी नवी काणी, एकेवाटेन एक आव्हान आनी जीत कशें दिसतालें आनी दुसरेवाटेन काळीज म्हजें ओडटालें, ल्हवू हात लावंचो दिसतालो, पूण हांवें देवा पाव गा, भितरल्यानूच म्हणलें आनी सद्दाक जैतिवंत जालों आनी म्हजें पाद्रीपण निवळ सांबाळच्याक खरेपणी यत्न करतां आनी वावुरतां. हें सगळ्यांक आनी मारिया दोस सेवस हिकाय ठावें आसलें. हांव जायते पावटी हांगासल्लें पयस सर, धांवडायतालों, तरी तें ते धांवडावंगेंतल्यान मोग वाचतालें आनी आनीक चडूच करताले. मन म्हजें पिशें कशें जालें आनी हांवें बागांतलीं वाट धरची केली. म्हजी खाटली-पोटली खांदार माल्ली आनी म्हजें मोटार सायकल सारकें नासलें. ते फटेर आनीक नाका म्हणलें आनी वाटेर दुखी चिंतनां चिंतीत बागांतले न्हंये लागीं पावलों. जायतो वेळ रावल्या उप्रांत तारयामाम आयलो आनी म्हाका पलतडी घालो. हांवें ताचेकडे प्रि. आद्रियान ले तेलियार वयर आसा जाल्यार विचारलें आनी ताणें तकली बागोवन हय म्हणलें. प्रि. आद्रियान ले तेलियार विशीं हांवें जायतें आयकलेलें. ताका मेळूंक मातशी भिरांत दिसताली.</p>
</div>

<p>निमाणें भट मास्तरान म्हजेकडे विचार केलो. “तुका शंकराचार्या आनी आमचे दुसरे शास्त्री आवडटात?” हांवें जाप दिली : ‘हय खुपूच आवडटात- शंकराचार्य, रामानुजम, माधवा हे आमचे व्हडांतले व्हडले तत्वगिन्यानी. आतांच्या व्हडल्यां पंडितांमदें सर सर्वपल्ली राधकृष्णन म्हजे आवडिचो. शंकराचार्य आनी रामानुजम हांचे विशीं दोग कातोल्क बेलजिकी संस्कृत पंडितांनीं जाणवायेन भरलेले लेख बरयले. तांचीं नांवां म्हणल्यार फा. जोहान आनी दादोनी. ते एक नाजूक नेमाळें काडटाले. ‘टू ख्रिस्त थू वेदान्ता.’ तुवें वाचून घेवंचें. आजुनूय आमचे मदें जेजुईत शास्त्री, प्रि. आंतोयन आनी फालोन असलें काम करतात. हया शास्त्राचे सांगणे प्रमाणे गिन्यानाच्या उजवाडान जी वळख शंकराचार्याक मेळ्ळी ती दुसऱ्या कोणाक तितली मेळूंक ना. ताणें संवसाराक सोंपयलो, पूण देवाची एकीताय राखली. ‘दुसरो नासतना एकूच एकलो.’ म्हाका हिन्दू धर्माची आवड आनी मोग. थंय देवा आनी धर्मा विशीं उंच उंच तत्वां मेळटात, आनी दये-मायेन भरलेलो धर्म. भट मास्तर, हांव वेगळ्या धर्माचो, आनी तूं वेगळ्या धर्माचो. तरी आमकां दाट आनी थीर इश्टागतीन बांदल्यात. हांव म्हज्या इश्टांखातीर मागतां. बृहद उपनिशदांतलें मागणें म्हजें करतां : “lead me from darkness unto light, from death unto immortality- म्हाका काळकांतलो उजवाडांत, मरणांतलो अमरपणांत व्हर.” आमकां सगळ्यांक उजवाड जाय, आनी देवाच्या उजवाडा प्रमाणेंच आमी जियेवंक जाय. कार्दीआल जॉन हेन्री न्यूमन सांगतालो : ‘I have never sinned against truth- हांवें सताचेर केन्नाच पातक आदारूंक ना.’ तशेंच आमकां महात्मा गांधी सांगता, आमी सताच्या उजवाडा प्रमाणें जियेवंक जाय, सताचेर आड वचूंक फावना. भट मास्तर म्हाका वाटेर पासून पावोवंक आयलो. ताणें म्हाका मुख्य आनी दांबरी रस्त्यार पावयलो, आनी हांव सत, चीत, आनंदम्, बाप, पुत्र, पवित्र आत्मो गायत घरा आयलों.</p>
</div>

<p>एक वोंपपी वोंपूंक गेलो आनी वोंपतनां थोडें बीं वाटेचे देगेर पडलें आनी सुखण्यांनी येवन तें वेंचून खालें.. आनी हेर बरे जमनीर पडलें; तें किल्ललें आनी वाडलें आनी पीक दिलें, एकाक तीस, एकाक साठ आनी एकाक शंबर (माते ४,३,८)</p>
</div>

<p>बळवंतान प्रि. जुवांव दे देवस खंय आसत ही खबर ताचे आवयकडे काडली आनी एक दीस एकलो आपलें मोटारसायकल घेवन भायर सरलो. चिंतनेन आनी भावनेंत तो गुल्ल जाल्लो. वाटेर ताका एक पाद्री इश्ट मेळ्ळो आनी ताका पळोवन मातशें चिंतेस्त जालो. ‘बळवंत तुका कितें जालां, इतलो चिंतेस्त कित्याक तूं?’</p>
</div>

कोणाचेर मेटरसायकल बा व्हरून मारशी, ताणें म्हणलें. खरेंच बळवंतान एका वाटेन वेत्या म्हाताऱ्याचेर मोटर माल्ली. ताच्या बोल्साचेर खुरीस पळोवन ताका कोणे कांय केलेंना, आनी म्हाताऱ्याचेर चडसो मारूय बसूंक ना, ताचोय इल्लोसो गुन्यांव आसलो. बळवंतान आपले हात पुसले आनी मडगांवच्यान खाऱ्याबांदावसल्यान गेलो. एका पत्र्याच्या घरांत प्रि. जुवांव दे देवस बसून आसलो. बळवंताक पळेनाफुडें ताणें दार धांपलें. भितर रावन ताणें म्हणलें: “बऱ्यान पयस सर हांगा सरलो. हांव तुजेर पातयेना, तूं व्हडलो पाद्रीचो आमीग आनी इश्ट म्हूण समजता! हांव कोणाचेर पातयेना. तुमचें क्रिस्तांवपण, माया आनी दया नासलेलो धर्म म्हाका समजना. तो म्हजो तीव रागान भरून मेलो आनी ती म्हजी आवय हांव जिवो आसतना म्हाका घांटो मारता. वाटेवेल्यान वेताना, आतांचे तरनाटे खापुल्लीना खापुल्लीना म्हूण म्हजीं खेबाडां आनी फकाणां करतात. दवर तुजें पाद्रीपण.” बळवंतान ताका जाप दिली. “पाद्र जुवांव द देवस, अजुनूय तूं पाद्रीच एकदां पाद्री सासणाक पाद्री, तुजें दार मातशें उकतें कर. तुका इल्लेशें कितें सांगूंक जाय. तुका खेरीतूच निरोप आसा.” “दवर तुजो निरोप, हांव आसां थंय बरो आसा.” बळवंतान म्हणलें : “एकलो तुजो जीव तुका लागोन सासाणाची न्हीद न्हीदलो आनी आतां तुजी आवय भायर पडची आसा. कितेंय जाल्यार ती तुजी आवय आनी तूं तिचो पूत. तिचे नांवीं हांव हांगासर आयलां.”

आवयची खबर कडिनाफुडें जुवांव द देवस हाचें काळीज विरगळ्ळें आनी ताणें ल्हवू दार उकतें केलें. तें दार अस्कट पत्र्याचें आनी सर्वय वाटांनी कुसक्या नुस्त्याचो वास मारतालो, घणयारी वारें मारतलें. बळवंताक ओंकारे येवंक लागले. ताणें तशेच ते सोंसले. बळवंत एके धाकटुले म्हणयेर बसलो आनी जुवांव दे देवस एके पिंजके कदेलीक तेंकलो आनी तांचे मदें ही भासाभास जाली:

जुवांव द देवस : म्हाका आनीक आवय ना.

बळवंत : तशें म्हणूं नये. पाद्रीची आवय आपल्या पुताचो खुपसो मोग करता आनी ताच्या आंकवारपणाक लागून दुसरी अस्तुरी आपल्या पुताच्या जिवितांत येवंक ना जावंक मागणें करता आनी कोणूय फाव न्हय ते भाशेन ताच्या जिवितांत रिगत जाल्यार ती ताची पूड करूंक तयार आसा. तुजी मांय दकांच्यो झरी करता आनी आपूण कितेंय सोसूंक तयार म्हणटा, न्हंय हे दिसग्रास आनी उणेंपण. तूं परतून येवं मेरेन आपूण मागणी करतेलीं म्हूण म्हाका सांगलें आनी आस्वासन दिलां.

कुशठाळेचें देवस्पण चलत आसा. मोटरां आनी बसी थांबनांत आनी पुरपी जुवांव पेद्र आनी सक्रिस्तांव पेद्रुले कमायलेले पयशे दिनांत. आपूण मेजतात आनी पाद्र-विगारक कुशीन दवरतात. हातूंत कसलोय तरी गूडमेळ आसूंक जाय. विगार जेराल आनी आमच्या चिटणिसान बरीशी खबर हाडूंक ना. हांवूच गेल्यार बरो, म्हजें म्हाका पळोवंक जाय, आनी उप्रांत म्हजो थारावो घेवंक जाय. काल सायकलीचेर वेतनां, म्हाका रेड्यान सकला उडयलो. हांव लजेन वेगीं वेगीं उठलो आनी हात फापुडलो-आनी तसोच हरिजनी भावाच्या गांवांत गेलों. रगत व्हांवतालें. सुपुर्ल्या चेडवान, कुमुदीनीन पिंदको फडको हाडलो आनी म्हजो रगतान भरलेलो पांय पुसलो आनी उप्रांत घरचो सोरो हाडून रखयलो. ही दयाळ करणी पळोवन म्हजें काळीज रडलें. म्हजो पांय अजून बरो जावंक ना. दुखता, पुलेता-सो दिसाता. हांव वेतलोंच आनी कुशठाळेचो गूट हांवूच फोडटलों - आनी मनशाचीं मनां उजवाडायतलों.

म्हजें खटारेशें हांवें मोटर धरलें. सादो लोब घालो. पांयांक हांवें लुगट बांदलें आनी म्हजे पलासींत, धाकट्या घरांत म्हणटां हांव, रावतेल्या शास्त्र्यांक मोटरांत भरले. पाद्र दोगमातिको, पाद्र मेताफिजिको, पाद्र मोराल हांकां मोटरांत बसयले. मोटे आसात, ताणीं म्हाका चिडिडिल्लो. आमचे मदें चडसो व्हडलो-धाकटो ना. पाद्र मेताफिजिको फकाणांनी हांसयतालो आनी सगळ्यांक खुशाल दवरतालो. कुशठाळेचे इगर्जे समोर आमी पावल्यांव. सगळ्यांनी सादे लोब घातलेले. पाद्र - विगाराक बोवाळ चडसो करूं नाका म्हणलें. हांव

मायक्रोफोनी फुडें उबो रावलों आनी लोकाक मातशे भायर सरा म्हणलें. हय-न्हय म्हणीत लोक भायर सरलो. हांवें फोटूवाल्यांक आपयलेले आनी तांकां सायबिणीचो आनी थेंब्यांचो फोटू काडूंक लायलो. ताची दिश्ट जबर-शी बारीक नासली. म्हजो पांय दुखतालो. हांवूच चडलों. इगर्जेच्या पाटसार तांबडें कलमेल्लें पत्रें आसलें, ताचेवयल्यान पावस पडटाले. पत्र्याक बुराक आसलेलो. त्या बुराकांतल्यान तांबड्या उदकाचे थेंबें पडटाले. ते थेंबे मारियेचे इमाजीच्या दोळ्यार पडून हड्डयार पावताले आनी इतल्यान दुखांची मिलाग्र जाली. हांवें एक दूख घेतलें आनी सकला म्हजो रसायनकार (केमिस्ट) म्हाका रावतालो आनी ताणें तो थेंबो मायक्रोस्कोपाच्या उजवाडापोंदा घालो आनी गोमलें तें हें : थेंबे रगताचे न्हय पूण पत्र्याचें तांबडें उदक.</p></div>

</body></text>

</Doc>